

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/39/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123220020
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7123220020.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Oľgy Mičietovej v spore žalobcu A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. E., E. XX, zast. Advokátska kancelária JUDr. Lukáš Mojsej s.r.o., so sídlom Košice, Žižkova 2073/19, IČO: 51417685, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Račianska 71, IČO: 00166073, o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, o odvolaniach žalobcu a žalovanej proti rozsudku Mestského súdu Košice č. k. 61C/20/2023-139 zo dňa 21. novembra 2024 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 61C/20/2023-161 zo dňa 28. novembra 2024

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok č. k. 61C/20/2023-139 zo dňa 21. novembra 2024 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 61C/20/2023-161 zo dňa 28. novembra 2024.

N e p r i z n á v a stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Košice (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.050 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu, a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.200 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie, a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.), žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100% (výrok III.).

2. Napadnutým dopĺňacím rozsudkom súd zamietol žalobu v prevyšujúcej časti.

3. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 13.443 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu a sumy vo výške 18.857 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie a nahradiť mu trovy konania.

4. Skutkovo žalobu odôvodnil tým, že Okresný súd Košice I. zo dňa 1.9.2019 pod sp. zn. 4Tp/88/2019 rozhodol, že berie žalobcu do väzby. Väzba začala plynúť dňa 29.8.2019 od 15:45 hod. v Ústave na výkon väzby a výkon trestu F. XX, B.. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca sťažnosť, ktorú Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 17.9.2019, sp. zn. 6Tpo/42/2019 zamietol. Uznesením okresného súdu Košice- okolie zo dňa 10.12.2019, sp. zn. 3T/142/2019 bol žalobca prepustený z väzby na slobodu, pričom ju súd nahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu podal prokurátor okresnej prokuratúry sťažnosť, ktorú Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 10.1.2020, sp. zn. 4Tos/114/2019 zamietol, žalobca bol prepustený z väzby dňa XX.X.XXXX. Okresný súd Košice- okolie rozsudkom zo dňa 9.2.2022, sp. zn. 3T/142/2019 rozhodol, že v zmysle § 285 písm. a/ Trestného

poriadku oslobodzuje žalobcu spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Košice- okolie sp. zn. 2Pv/460/8806 zo dňa 2.12.2019. Voči rozsudku Okresného súdu Košice- okolie podal prokurátor okresnej prokuratúry odvolanie. Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10.11.2022, sp. zn. 7To/61/2022 súd zamietol odvolanie prokurátora a potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Košice- okolie zo dňa 9.2.2022, sp. zn. 3T/142/2019. Uviedol, že svoj nárok uplatnil u orgánu štátu, Ministerstva spravodlivosti SR v rámci predbežného prerokovania v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), ktorá vznikla nezákonným rozhodnutím, ktorou požadoval zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 32.300 €. Žalobcovi bolo dňa 14.9.2023 doručené vyjadrenie žalovanej zo dňa 13.9.2023, v ktorom žalovaná nárok žalobcu neuznala a vyhodnotila ho ako nedôvodný. Nezákonné trestné stíhanie a nezákonná väzba ovplyvnili psychiku žalobcu a mali aj iné následky na jeho život, aj napriek oslobodeniu jeho priateľa a známí pozerajú na neho ako na sexuálneho delikventa. Aj keď bol už stíhaný a aj odsúdený za iné trestné činy, avšak nikdy sa nejednalo o trestné činy uvedené v druhom oddiele druhej hlavy Trestného zákona, teda trestné činy proti ľudskej dôstojnosti. S poukazom na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky si žalobca uplatnil nemajetkovú ujmu vo výške 18.857 €. Za nezákonnú väzbu si uplatnil 99,58 € za deň väzby, pretože táto suma postačuje na zmiernenie následkov nezákonnej väzby (rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. 9Co/52/2010), žalobca požadoval za 135 dní väzby 99,58 €/deň, t.j. 13.443 €.

5. Žalovaná dospela k záveru o dôvodnosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v podobe konštatovania porušenia práva a ospravedlnenia. Okolnosti, ktoré by umožňovali aplikovať na vec § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. nevzhliadla.

6. Súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a/, ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, ods. 2, § 8 ods. 5, písm. b/, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4 veta prvá, § 17 ods. 1, ods. 2, § 17 ods. 3, § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., § 71 ods. 1 písm. c/ zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku, § 13 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázanú dôvodnosť žaloby z dôvodu objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením žalobcu, ale jeho právoplatným oslobodením spod obžaloby, ako aj za nezákonné vzatie žalobcu do väzby. Zároveň mal súd za preukázané splnenie troch kumulatívnych podmienok zodpovednosti štátu za škodu. Súd konštatoval, že uznesením povereného príslušníka Policajného zboru, odboru kriminálnej polície, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice- okolie zo dňa 30.8.2019, ČVS: ORP-485/1- VYS-KS-2019 bolo žalobcovi vznesené obvinenie za zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona a za zločin sexuálne násilie podľa § 200 ods. 1 Trestného zákona. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 4Tp/88/2019 zo dňa 1.9.2019 bol žalobca vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1, písm. c/ Trestného poriadku, ktorá začal plynúť dňa 29.8.2019 o 15:45 hod. Uznesením Okresného súdu Košice- okolie zo dňa 10.12.2019 sp. zn. 3T/142/2019 bolo rozhodnuté o prepustení žalobcu z väzby na slobodu, pričom bola väzba nahradená dohľadom probačného a mediáčného úradníka. Žalobca bol prepustený z väzby dňa 10.1.2020. Žalobca tak strávil vo väzbe 135 dní. Po podaní obžaloby prokurátorom, Okresný súd Košice- okolie sp. zn. 3T/142/2019 zo dňa 9.2.2022 rozhodol v zmysle § 285 písm. a/ Trestného poriadku o oslobodení žalobcu spod obžaloby. O podanom odvolaní prokurátora, Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 7To/61/2022 zo dňa 10.11.2022 rozhodol tak, že odvolanie prokurátora zamietol. Trestné stíhanie trvalo 1168 dní, t.j. 3 roky a dva mesiace. Súd konštatoval, že medzi sporovými stranami nebolo sporné, že žalobcovi vznikla nezákonným trestným stíhaním a nezákonnou väzbou nemajetková ujma. Z dôvodu splnenia podmienok pre vznik nemajetkovej ujmy žalovaná poskytla žalobcovi nepeňažné zadosťučinenie. Sporným medzi stranami v tomto konaní ostalo, či samotné konštatovanie porušenia práva (nie) je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, kedy by mal žalobca nárok aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pokiaľ ju (nie) je možné uspokojiť inak.

7. Vo vzťahu k nezákonnej väzbe súd konštatoval, že výkonom väzby dochádza k výraznému obmedzeniu súkromného a rodinného života väzobne stíhanej osoby, k jej odčleneniu od najbližších, a tým aj k neodvratnému zásahu do jej citového a intímneho života. Žalobca strávil vo väzbe 135 dní, bol obvinený z dvoch zločinov, pričom jedným z nich bol trestný čin proti ľudskej dôstojnosti, ktorý je obzvlášť citlivo vnímaný nielen v spoločnosti ako takej, alebo aj medzi obvinenými vo výkone väzby. Súd dospel k záveru, že iba samotné konštatovanie porušenia práva a poskytnutie ospravedlnenia nie

sú dostatočným zadostučinením, ide práve o ten prípad, kedy uvedené nepostačuje, nakoľko výkonom väzby došlo k výraznému zásahu do osobnosti žalobcu. Žalobcovi v dôsledku oboch nezákonných uznesení v predmetnej trestnej veci vedenej proti nemu ako obvinenému pre zločin sexuálneho násillia a zločin vydierania vznikla nemajetková ujma, ktorú nemožno odškodniť inak než v peniazoch, pretože trestné konanie skončilo inak než odsudzujúcim rozsudkom. Uvedené súd podporil judikatúrou vyšších súdnych autorít (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/257/2019 zo dňa 26.2.2020, nález Ústavného súdu SR zo dňa 24. januára 2017 sp. zn. III. ÚS 754/2016, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/152/2018 zo dňa 30.9.2020).

8. Súd vzal na zreteľ, že nemajetkovú ujmu uplatňovanú podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je potrebné kompenzovať poškodenému žalobcovi v súlade s kritériami stanovenými v § 17 ods. 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ako i so zreteľom na právne predpisy slovenského právneho poriadku upravujúce odškodnenie a tiež na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, pretože v opačnom prípade by sa súd dopustil odklonu od ustálenej praxe dovolacieho súdu v tejto otázke. Pri posudzovaní kritérií stanovených v § 17 ods. 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z. z. mal súd za preukázané, že žalobca bol ženatý, je otcom šiestich detí, z ktorých jeden syn je zdravotne postihnutý (hluchonemý), ktorý bol na otca citovo naviazaný. Žalobca nemal dobrý zdravotný stav, v čase začatia trestného stíhania mal XX G., bol nezamestnaný. Z odpisu z registra trestov mal súd preukázané, že v minulosti bol 14-krát trestne stíhaný, 4-krát bol trestne stíhaný pre trestný čin príživníctva, ktorý v súčasnosti nie je trestným činom. Vo výkone trestu odňatia slobody bol 5-krát, 7-krát mu bol výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložený za spáchanie prečinov (krádež, ublíženie na zdraví a ohrozovanie mravnej výchovy mládeže), 1-krát mu bol uložený trest povinnej práce a 1-krát bolo upustené od potrestania. V prípade šiestich trestných stíhaní sa hľadí na neho akoby nebol odsúdený. Žalobca bol obmedzený na osobnej slobode priamo pred očami svojej rodiny, detí a blízkeho okolia. Čas strávený vo väzbe vnímal žalobca veľmi negatívne, bol v stave neistoty, bál sa vysokého trestu, nevedel spať, manželka ho presviedčala, aby sa vo väzbe neobesil. Súd nemal za preukázané zhoršenie zdravotného stavu a k zhoršeniu vzťahov v rodine uviedol, že k tomu prispela aj jeho nevera. Súd poukázal na to, že trestné stíhanie pre zločin sexuálneho násillia je veľmi negatívne vnímané v samotnej spoločnosti, žalobca síce uviedol, že počas trestného stíhania sa na neho dívalo blízke okolie ako na sexuálneho delikventa, no konkrétne situácie však žalobca neopísal. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy žalobcu súd konštatoval, že v súlade s ustanovením § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. v spojení so zákonom č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov maximálna možná suma pre priznanie nároku predstavovala sumu 26.000 €, t. j. 50 x 520 € (minimálna mzda za rok 2019). Žalobca si ale žalobou uplatnil sumu spolu 32.300 €.

9. Čo sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú si uplatnil žalobca a síce sumy 13.443 €, keď za jeden deň väzby si uplatnil sumu 99,58 €, podľa ním vybraného rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/52/2010, súd mal za to, že táto suma je premrštená. K rozhodnutiu, na ktoré žalobca poukázal súd uviedol, že v danom prípade bol žalobca vo väzbe 853 dní, teda viac ako 6-krát dlhšie ako v prejednávanvej veci, čo sa iste odrazilo aj pri priznávaní výšky náhrady, pričom išlo o iné okolnosti prípadu. Súd vzhľadom na zákonné kritériá a vzhľadom na rozhodovaciaj prax všeobecných súdov, ktoré zohľadnil a na okolnosti prípadu mal za to, že za jeden deň väzby je primeraná suma 30 € pri spodnej hranici, preto priznal žalobcovi sumu 4.050 € (30 x 135 dní väzby). Súd sa riadil úvahou, že žalobca bol síce obmedzený na osobnej slobode, bol zadržaný pred očami svojej rodiny a okolia, bol odčlenený od svojej rodiny, hrozil mu vysoký trest za dva zločiny a vo väzbe strávil 135 dní, avšak v minulosti bol 14-krát trestne stíhaný (ak by nezohľadnil 4-násobné odsúdenie za trestný čin príživníctva, stále bol 10-krát trestne stíhaný), vzal do úvahy aj konštatovanie porušenia práva a ospravedlnenia zo strany žalovanej.

10. Žalobca požadoval náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie vo výške 6.000 € za rok trestného stíhania, čo považoval súd rovnako za premrštenú sumu. Súd ponížil túto sumu za nezákonné trestné stíhanie s ohľadom na trestnú minulosť žalobcu, nepreukázanie zhoršenia zdravotného stavu žalobcu výkonom trestného stíhania, ďalej to že žalobcovi bolo poskytnuté zo strany žalovanej ospravedlnenie, ako aj konštatované porušenie práva žalobcu. Súd zohľadnil i to, že v čase začatia trestného konania nebol žalobca zamestnaný. Za primeranú a spravodlivú náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie, ktoré trvalo tri roky a dva mesiace, považoval súd sumu 3.200 €, t.j. 1.000 € za jeden rok trestného stíhania a 200 € za dva mesiace, t.j. 100 € za mesiac trestného stíhania.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené mal súd podanú žalobu za dôvodnú, preto vo výroku I. zaviazal žalovanú na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu vo výške 4.050 € a za

nezákonné trestné stíhanie vo výške 3.200 €, v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. O nároku na nároku o náhradu trov konania rozhodol v zmysle 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 2 CSP z dôvodu, že zásadu úspechu vo veci upravenú v § 255 CSP treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovského práva) alebo od znaleckého posudku, pretože v týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť ním uplatneného nároku (v zmysle rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/78/2023 zo dňa 24.4.2024). Z uvedeného súd priznal vo výroku III. úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov celého konania v plnom rozsahu proti žalovanej. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu § 257 CSP. Súd doplnčiacim rozsudkom zamietol žalobu v prevyšujúcej časti (výrok IV.).

12. Proti výrokom I., II., III. rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanej prizná voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, eventuálne sám určí výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá bude zodpovedať zákonnej úprave a judikatúrnej praxi a rozhodne, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania. V prípade, že odvolací súd nevezhľadne ani čiastočnú dôvodnosť odvolania žalovanej vo veci samej, žalovaná žiadala o zmenu výroku III. rozsudku o trovách konania tak, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania. Podľa žalovanej priznaním peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi, a to v celkovej výške 7.250 €, súd prvej inštancie nesprávne posúdil existenciu predpokladov pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., súčasne sa ale aj pri určení výšky priznanej náhrady dôsledne neriadil ustanovením § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z., pričom zároveň dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, na podklade ktorých svoje rozhodnutie o náhrade nemajetkovej ujmy založil. Žalovaná zdôraznila, že toto konanie je sporovým konaním s povinnosťou preukázania vzniku nemajetkovej ujmy. Súdu na priznanie nemajetkovej ujmy ale postačovala samotná skutočnosť oslobodenia spod obžaloby, čo je nesprávny záver súdu. V odôvodnení súdom citované rozhodnutia, resp. pasáže z nich, nepredstavujú právne závery týchto súdnych autorít, ktoré by boli vyslovené vo vzťahu k posudzovaniu otázky vzniku práva na peňažnú náhradu, konkrétne rozhodnutie sp. zn. 4Cdo/257/2019 sa týka posudzovania otázky začiatku omeškania štátu s plnením náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ako jednej z foriem zadosťučinenia v zmysle § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., a nie otázky, či samotná skutočnosť vedenia trestného stíhania alebo výkonu väzby bez ďalšieho zakladá nárok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. V rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 754/2016 sa riešila právna otázka, či nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej trestným stíhaním vzniká aj v prípadoch, keď je vec potrebné posúdiť podľa právnej úpravy účinnej do 30.6.2004, teda podľa ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Podľa žalovanej žalobca vôbec nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života, ako aj to, že zadosťučinenie v podobe morálnej satisfakcie nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy. Žalovaná opäť poukázala na rozhodnutia súdov o dostatočnosti náhrady nemajetkovej ujmy v nerelutárnej podobe v prípadoch nezákonného trestného stíhania/väzby. Žalobcovi nebola vedením predmetného trestného stíhania a výkonom väzby spôsobená natoľko závažná ujma, aby nepostačovalo žalovanou konštatované porušenie práva a poskytnuté ospravedlnenie v rámci predbežného prerokovania najmä s poukazom na to, že žalobca sa v minulosti opakovane dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti, spory v rodine čiastočne spôsobil žalobca svojím konaním, zároveň podľa výpovedí svedkov v trestnom konaní tí na neho nepozerali ako na sexuálneho delikventa. Podľa žalovanej nie všetky závery súdu, na základe ktorých priznal žalobcovi nemajetkovú ujmu v peniazoch, majú oporu vo vykonanom dokazovaní súdu. Žalovaná ďalej namietala, že samotná výška priznanej sumy za nezákonnú väzbu je prehnaná vzhľadom na osobu a pomery žalobcu, preto je dôvodné priznanie 15 €/deň väzby. Z odôvodnenia súdu o priznaní 1.000 €/ročne za nezákonné trestné stíhanie žalovanej vyplynul záver o nepreukázaní vzniku tejto nemajetkovej ujmy, no nie záver súdu o ponížení sumy zo 6.000 €/ročne na 1.000 €/ročne. Súd priznal žalobcovi odškodnenie za obmedzenie osobnej slobody (väzbu) odškodnenie dvakrát, a to osobitne pri náhrade za väzbu a ešte prihliadol k tejto skutočnosti pri určení výšky náhrady za trestné stíhanie. K nároku o náhrade trov konania uviedol, že súd prvej inštancie úplne opomenul, že žalobca ako procesne zodpovedná strana sporu, navyše zastúpená advokátom, si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v sume 32.000 €, teda 4,5-násobok sumy náhrady, aká mu bola konečným rozhodnutím súdu priznaná, túto sumu súd výrazne ponížil i z toho dôvodu, že žalobca žiadal priznať sumu nad zákonný limit, žalovaná poukázala na nález Ústavného súdu SR zo dňa 13.2.2020, č. k. IV. ÚS 652/2018-44, žalobca má zodpovedať za výsledok sporu.

13. Proti výroku IV. doplnacieho rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/, a h/ CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie v časti napadnutej odvolaním súdu prvej inštancie zmenil, žalobcovi priznal nárok v plnom rozsahu a priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, alternatívne, aby ho v časti napadnutej odvolaním zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podľa žalobcu je súdom priznaná suma neprimerane nízka. Uvedený názor súdu v bode 49 je nepreskúmateľný a v rozpore s ustálenou judikatúrou českých súdov. Zároveň týmto žalobca opätovne poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/52/2010 a zdôraznil, že náhrada nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu v rámci rozhodnutí slovenských súdov nie je limitovaná sumou 60 €/deň väzby, keďže súdy na území Slovenskej republiky priznávajú sumu vo výške 99,58 €/deň nezákonnej väzby, teda sumu, ktorá je 3x vyššia ako tá, ktorú priznal súd v napadnutom rozhodnutí. Z uvedeného je rozhodnutie súdu v tejto časti nepreskúmateľné. Rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné i v časti náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie, pretože súd priznal žalobcovi sumu 3.200 €, t.j. za mesiac nezákonného trestného stíhania 100 €, keďže nezákonné trestné stíhanie bolo voči žalobcovi vedené 38 mesiacov, správne mal súd priznať žalobcovi sumu 3.800 €. Zároveň podľa žalobcu je suma za nezákonné trestné stíhanie neprimerane nízka s dôrazom i na nezákonnú väzbu žalobcu. Pri sume 1.000 €/rok (1.000 €/365 dní), vychádza náhrada nemajetkovej ujmy za nezákonného trestné stíhanie len na sumu 2,74 €/deň. V súlade s rozhodovacou praxou mal súd priznať žalobcovi aspoň 10 € za každý deň nezákonného trestného stíhania, najmä ak sa jedná o „sexuálne trestné činy“, ako to bolo v uvedenej trestnej veci. Nakoniec žalobca zdôraznil, že žalovaná sa nesnažila zmierniť dopady nemajetkovej ujmy.

14. V odvolacej replike voči odvolaniu žalovanej žalobca uviedol, že súd dostatočne odôvodnil priznanie nemajetkovej ujmy žalobcovi a súd sa jednoznačne vysporiadal s argumentáciou žalovanej. Ospravedlnenie žalovanej nemôže byť dostačujúce, ak nevinný človek strávi v nezákonnej väzbe 135 dní. Súd správne rozhodol o nároku na náhradu trov konania a s tým spojená námietka žalovanej, že žalobca si uplatnil nárok v nezákonnej výške, je účelová. Žalobcom uplatnená suma nebola premrštená, bola podložená judikatúrou. Žalovanou podané odvolanie žalobca považoval za právne nerelevantné, preto navrhol, aby odvolací súd toto odvolanie zamietol a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15. V odvolacej replike voči odvolaniu žalobcu žalovaná uviedla, že žalobcove odvolanie voči zamietavému výroku je neodôvodnené, nekonkretizuje žiadne skutočnosti, či skutkové okolnosti, ktoré by súd pri svojom rozhodovaní nezohľadnil, resp. by zohľadnil v „neprospech“ žalobcu. V tomto konaní neboli preukázané predpoklady ani len pre samotné priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, a už vôbec nie vo výške priznanej súdom. Súd ale dostatočne odôvodnil nepriznanie nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu vo výške 99,58 €, preto je táto námietka žalobcu v odvolaní nedôvodná, zároveň poukázala na rozhodovaciu prax súdov, v ktorých bola priznávaná nižšia suma za jeden deň nezákonnej väzby. Žalovaná zároveň zotrvala na vyjadreniach v ňom podanom odvolaní. V tomto spore žalovaná považuje za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie vo výške 10 €/deň. Žalovaná žiadala, aby odvolací súd odvolanie žalobcu zamietol, rozsudok vo výroku IV. potvrdil, v časti výrokov I.-III. zmenil tak, že žalobu zamietne a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100 %.

16. Ďalšie vyjadrenia neboli v odvolacom konaní podané.

17. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu a žalovanej ako podané včas, oprávnenými osobami, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov žalobcom (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/, a h/ CSP) a žalovanou (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolania žalobcu a žalovanej nie sú dôvodné.

18. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 12.6.2025 v pojednávacej miestnosti č. 210/ II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade § 219 ods. 3 CSP.

19. Žalobca uplatnil odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. d/, f/, a h/ CSP a žalovaná uplatnila odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP.

20. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa strane sporu znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti pred súdom konať dochádza tiež vtedy, keď súd nedostatočne odôvodní svoje rozhodnutie, t.j. že dôvody rozhodnutia nespĺňajú požiadavky kladené ustanovením § 220 ods. 2, 3 CSP. Naopak medzi tieto práva nepatrí právo strany sporu na to, aby súd akceptoval jej procesné návrhy, aby súd rozhodol v súlade s predstavami strany sporu, alebo aby súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Pri tomto odvolacom dôvode musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces.

21. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu a pod.).

22. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov strán. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

23. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

24. Žalobca v podstatnom namietal súdom nesprávne posúdenie výšky priznanej nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie a nezákonnú väzbu. Žalovaná v podstatnom namietala nepreukázanie okolností v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. žalobcom, taktiež namietala súdom nesprávne posúdenie výšky priznanej nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie a nezákonnú väzbu, nakoniec namietala nesprávne rozhodnutie trov konania.

25. V prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody nie sú naplnené. Rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý bol napadnutý odvolaním nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo z prednesov účastníkov nevyplývajú a ani inak nevyšli z konania najavo alebo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané. Tiež nebolo zistené, že by na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie alebo použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil. Súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, náležite zistil skutkový stav a vykonané dôkazy hodnotil v súlade so zákonom a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil aj svoje rozhodnutie, zo zisteného stavu vyvodil aj správny právny záver. Odôvodnenie rozhodnutia spĺňa kritériá riadneho odôvodnenia podľa § 220 ods. 2 CSP. Odvolacie námietky odvolateľov boli už predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi vysporiadal pri rozhodovaní v danej veci. Ani ďalšie skutočnosti uvedené v odvolaní neumožňujú odvolaciemu súdu prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto odvolací súd rozsudok napadnutý odvolaním ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

26. Poukazujúc na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje, že vecne správne sú dôvody rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorými dôvodmi sa aj odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Na doplnenie s zvyraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza:

27. Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky má každý právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Ústavný súd SR v náleze sp. zn. III. ÚS 754/2016 uviedol, že „všeobecné súdy disponujú pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania širokou mierou uváženia a ich úvahy nemožno limitovať mechanickým porovnávaním odškodňovania iných prípadov upravených v iných právnych normách. Je to tak jednak preto, že vždy v týchto prípadoch je nevyhnutné vychádzať z osobitných okolností vecí, a jednak preto, že v prípade mechanického prenášania limitov právnej úpravy iných prípadov odškodnenia by to muselo znamenať predchádzajúce posúdenie tam stanovenej výšky odškodnenia z hľadiska spoločenskej spravodlivosti (nemožno limitovať výšku náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie porovnávaním odškodňovania bolesti či obetí trestných činov, pokiaľ všeobecnému súdu nepatrí právomoc posúdiť takúto zákonnú úpravu z hľadiska spoločenskej spravodlivosti). Významným je však i to, že z hľadiska ústavnoprávneho je zodpovednosť štátu v týchto prípadoch konštruovaná ako objektívna absolútna zodpovednosť (štát sa jej nemôže zbaviť). Tieto závery sú osobitne významné pre prípady rozhodovania o výške náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom (orgánov) štátu, ktorý na druhej strane sám ako zákonodarca formuluje kritériá stanovenia ich výšky, a dokonca v dnes účinnom znení právnej úpravy stanovil zákonom ich hornú hranicu. Z tohto dôvodu musí byť poskytnutý všeobecným súdom ako osobitnej a nezávislej zložke štátnej moci široký autonómny priestor na realizáciu voľnej úvahy.

28. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

29. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na súdnu judikatúru (4MCdo/15/2009), ktorá dôvodila, že zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. V prejednávanej veci preto súd prvej inštancie správne aplikoval na daný prípad § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a správne posúdil zodpovednosť štátu ako zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

30. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a stotožňuje sa so záverom súdu prvej inštancie, že trestné stíhanie predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva aj negatívne dopady na jeho osobný život a životný osud. Trestné stíhanie zasiahlo do súkromného života žalobcu do jeho cti a dobrej povesti a preto je spôsobilé obmedziť, či porušiť aj jeho práva na rešpektovanie a ochranu jeho súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti, tak ako to zaručuje čl. 19 ods. 1, 2 Ústavy SR. Je teda nepochybné, že väzba a trestné stíhanie, ktoré bolo realizované v rozpore so zákonom, resp. ústavným poriadkom, je spôsobilé vyvolať aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv.

31. Žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie a v odvolacom konaní zdôrazňovala, že v tomto prípade je dostačujúcim zadosťučinením samotné konštatovanie porušenia práva žalovanou. Odvolací súd sa s týmto názorom nestotožňuje a dáva do pozornosti nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. januára 2017 sp. zn. ÚS 754/2016-42 podľa ktorého vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí bez ohľadu na to, či bolo vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. alebo za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z., odôvodňuje s ohľadom najmä na čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny právo na náhradu nemajetkovej ujmy takto stíhanej osoby, pokiaľ jej táto v príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania vznikla. Ústavný súd preto konštatoval, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania, ktoré sa právoplatne skončilo inak než odsúdením (a to aj v prípade, ak nebolo realizované väzobne), je ústavne akceptovateľným a ústavou predpokladaným spôsobom poskytnutia satisfakcie takto stíhanej osobe, a to aj v prípade, ak bolo trestné stíhanie začaté už za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. (t. j. pred 1. júlom 2004).

32. Odvolací súd v súvislosti s výškou priznanej nemajetkovej ujmy odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 27. apríla 2006 sp. zn. 4 Cdo 171/2005, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že i keď je výška zadosťučinenia v peniazoch predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkolvek kontrole. Nemožno priznávať neprimerané či dokonca tak premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa a ktoré by napríklad pri porovnaní „odškodnenia“ zásahu do práva na ochranu osobnosti s „odškodňovaním“ zásahov do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky mohli niektoré ujmy na iných základných právach (napríklad ujmy na zdraví či dokonca živote) bagatelizovať. Danou problematikou sa najvyšší súd zaoberal aj v rozhodnutí z 31. júla 2012 sp. zn. 6 Cdo 37/2012, v ktorom dospel k záveru, že súd je povinný vo svojom rozhodnutí zdôvodniť a vyrovnáť sa s relevantnými argumentmi účastníka o neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných, prejednávanej veci obdobných veciach; v tomto rozhodnutí dovolací súd poukázal na nález ústavného súdu zo 6. decembra 2006 sp. zn. III. ÚS 147/06 a tiež na rozsudok EŠLP zo 17. júla 2012 v prípade H. proti Slovenskej republike. Najvyšší súd v rozhodnutí z 30. septembra 2013 sp. zn. 6 MCdo 15/2012 dospel k záveru, podľa ktorého určenie výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá by nepodliehala žiadnemu hodnoteniu; jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí. Treba, aby súdy v súvislosti s tým vzali do úvahy aj iné hmotnoprávne predpisy upravujúce odškodnenie, napríklad zákon č. 215/2006 Z.z. v zmysle ktorého v prípade, že trestným činom bola spôsobená smrť, má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy; pri trestnom čine znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania za spôsobenú morálnu škodu stanovuje limit odškodnenia vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Súd sa musí zaoberať napríklad aj otázkami, v čom je nemajetková ujma žalobcu v jeho spoločenskom, pracovnom, rodinnom živote spôsobená nezákonným rozhodnutím väčšia, v porovnaní so smrteľným následkom trestného činu, respektíve s morálnou škodou spôsobenou trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania.

33. Aj keď zákon č. 514/2003 Z.z. neuvádza žiadnu metodiku výpočtu ani bodové ohodnotenie, na základe ktorého by sa výška priznanej náhrady súdom určila, je treba určiť túto výšku na základe zákona podľa voľnej úvahy, ktorá však musí byť odôvodnená, musí mať svoje základy v zistenom skutkovom stave, musí sa riadiť úvahou rešpektujúcou vyššie uvedené skutočnosti a určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Výška nemajetkovej ujmy by mala korešpondovať aj so životnou úrovňou obyvateľstva ako aj s čiastkami, ktoré sú v tom ktorom štáte vyplácané ako odškodnenie z titulu rôznej ujmy (názor vyslovený Európskym súdom pre ľudské práva). Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie konzistentne s uvedenými východiskami zohľadnil pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi všetky okolnosti, za ktorých bolo proti žalobcovi vznesené obvinenie, podaná obžaloba, správne vyšiel z toho, že objektívne vzaté trestné stížanie vždy negatívne ovplyvňuje osobný, pracovný i spoločenský život obvineného. Žalobca poukazoval v konaní na rozhodnutie, ktorým bola priznaná oveľa vyššia suma nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu, odvolací súd poukazuje na to, že v danom konaní išlo o iné okolnosti prípadu.

34. Žalobca v odvolaní uviedol, že súd mu priznal za mesiac nezákonného trestného stížania 100 €, keďže nezákonné trestné stížanie bolo voči žalobcovi vedené 38 mesiacov, správne mal súd priznať žalobcovi sumu 3.800 €, nie 3.200 €, odvolací súd sa s týmto názorom nestotožňuje. Vzhľadom na všetky konkrétne okolnosti, aj vzhľadom na výšku priznanej sumy dospel odvolací súd k záveru, že náhrada nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu vo výške 4.050 € (t.j. 30 €/deň) a za nezákonné trestné stížanie vo výške 3.200 € (t.j. 84,20 €/mesiac) priznaná žalobcovi je primeraná, je v súlade s ustanovením § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z., a v súlade s požiadavkou spravodlivosti a závermi ustálenými v rozhodovacej praxi a judikatúre Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva.

35. S názorom žalovanej, že nevyhovenie žalobe o náhradu nemajetkovej ujmy v celom rozsahu, je potrebné z hľadiska rozhodnutia o trovách konania v danom prípade posúdiť ako (pomerný) procesný neúspech žalobcu, sa odvolací súd nemohol stotožniť. Nepriznanie peňažnej náhrady v celom uplatnenom rozsahu, ktorej výška závisela na úvaha súdu, nepredstavuje čiastočný neúspech žalobcu, a tak je namieste v rozhodnutí o trovách konania aplikovať § 255 ods. 1 CSP. Náhrada trov konania

bude vyčíslená z priznanej sumy. Z týchto dôvodov je rozhodnutie súdu prvej inštancie, priznávajúce plne procesne úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, vecne správne.

36. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok v súlade s § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

37. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalobca ani žalovaná v odvolacom konaní neboli úspešní, náhrada trov odvolacieho konania im priznaná nebola.

38. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).